

Comisia economie, buget și finanțe

RAPORT **asupra proiectului de hotărâre pentru aprobarea Raportului** **privind executarea bugetului de stat pe anul 2022**

(nr. 166 din 31.05.2023)

Comisia economie, buget și finanțe a examinat proiectul de hotărâre pentru aprobarea Raportului privind executarea bugetului de stat pe anul 2022 și comunică următoarele.

Prezentul proiect a fost elaborat în conformitate cu prevederile art.73 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014.

Legea bugetului de stat pe anul 2022 nr.205 a fost adoptată de către Parlament la 06 decembrie 2021 și publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.315-324/478 din 24.12.2021.

Potrivit legii menționate supra parametrii bugetului de stat au fost aprobați la venituri în sumă de 50 066,6 mil. lei, la cheltuieli – 65 202,6 mil. lei, cu o depășire a cheltuielilor asupra veniturilor de 15 136,0 mil. lei.

Pe parcursul anului bugetar au fost efectuate trei modificări la legea bugetului de stat pe anul 2022 prin Legea nr.112/2022, nr.260/2022 și nr.351/2022, fiind utilizată clauza de derogare în baza prevederilor art.15 alin.(3) lit.a) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, care admite derogarea de la regula bugetar-fiscală în caz de situații excepționale ce pun în pericol securitatea națională. Urmare a modificărilor operate indicii bugetari precizați la venituri au crescut cu 18,5 %, sau cu 9 281,4 mil. lei, constituind 59 348,0 mil. lei, la cheltuieli – cu 13,4 %, sau cu 8 740,4 mil. lei, constituind 73 943,0 mil. lei, iar deficitul a fost micșorat cu 541,0 mil. lei și a constituit 14 595,0 mil. lei.

Analiza datelor din Raportul privind executarea bugetului de stat pe anul 2022 față de indicii precizați la venituri relevă că încasările au fost realizate în sumă de 5 9248,0 mil. lei, fiind cu 100,0 mil. lei sau 0,2 % sub nivelul prevederilor bugetare precizate. Comparativ cu anul 2021, veniturile bugetului de stat s-au majorat cu 9 864,2 mil. lei, sau 20,0 la sută.

Ponderea veniturilor bugetului de stat în bugetul public național a constituit 64,7 %, iar ca pondere în PIB acestea au constituit 21,7 la sută. Față de anul 2021, ponderea veniturilor bugetului de stat în bugetul public național s-a majorat cu 0,9 puncte procentuale, iar ponderea în PIB – cu 1,3 puncte procentuale.

În aspectul structurii veniturilor bugetului de stat pe anul 2022, partea preponderantă – 87,7 % sau 51 935,9 mil. lei constituite încasările de la impozite și taxe. Față de execuția anului 2021, încasările respective s-au majorat cu 7 422,2 mil. lei sau cu 16,7 la suta. Creșterea respectivă s-a produs în mare parte din contul majorării încasărilor din impozite și taxe pe mărfuri și servicii, ca urmare a creșterii valorii importurilor, precum și a rezultatului pozitiv din activitatea economică în anul 2021.

Încasările din impozitul pe venitul persoanelor fizice (defalcări) în anul 2022, au constituit 2 093,7 mil. lei cu o majorare în raport cu anul 2021 cu 293,3 mil. lei sau cu 16,3 la suta. Gradul de realizare a încasărilor acestui impozit față de planul precizat a constituit 99,7 la suta.

Creșterea încasărilor respective în anul 2022 comparativ cu anul precedent s-a produs ca efect al creșterii nivelului fondului de remunerare a muncii cu 15,8 % față de anul precedent în termeni nominali și încasarea mai multor venituri conform declarațiilor prezentate de către persoanele fizice.

Pondere majoră în structura impozitelor și taxelor pe mărfuri și servicii - 75,1 % revine TVA, care constituie 28 951,6 mil. lei, fiind în creștere față de anul 2021 cu 3 542,2 mil. lei sau cu 13,9 la suta.

Încasările din taxa pe valoarea adăugată la mărfurile produse și serviciile prestate pe teritoriul republicii în anul 2022 au constituit 9 426,9 mil. lei și s-au majorat în comparație cu anul 2021 cu 608,0 mil. lei sau cu 6,9 la suta. Gradul de realizare față de planul precizat a constituit 95,0 la suta.

Încasările accizelor în bugetul de stat au constituit suma de 8 009,1 mil. lei, fiind realizată față de prevederi la nivel de 97,8 la suta. Comparativ cu anul 2021, încasările s-au majorat cu 418,8 mil. lei sau cu 5,5 la suta.

Conform rezultatelor execuției bugetare cheltuielile bugetului de stat au însumat 68 573,5 mil. lei, ceea ce constituie 92,7 % față de prevederile bugetare precizate. Cele mai considerabile volume de cheltuieli neexecutate se atestă la serviciile în domeniul economiei – 1 906,7 mil. lei sau 35,5 % din cheltuielile totale neexecutate, dintre care: 1 230,7 mil. lei nu sunt executate la proiectele finanțate din surse externe; la serviciile de stat cu destinație generală – 811,0 mil. lei, sau 15, 1%; la cheltuielile în domeniul protecției sociale – 778,3 mil. lei, sau 14,5 %; la ocrotirea sănătății – 589,7 mil. lei, sau 11,0 %, dintre care 388,9 mil. lei nu s-au executat la proiectele finanțate din surse externe; la învățământ – 486,6 mil. lei, sau 9,1 la suta.

În aspect funcțional, resursele bugetului de stat pe anul 2022 au fost utilizate în modul următor: protecție socială – 27,4 % (18 807,0 mil. lei), în învățământ – 21,4 % (14 669,8 mil. lei), servicii în domeniul economiei – 13,9 % (9 539,8 mil. lei), servicii de stat cu destinație generală – 12,7 % (8 708,1 mil. lei), ocrotirea sănătății – 11,1 % (7 635,0 mil. lei), ordine publică și securitate națională – 9,1 % (6 245,4 mil. lei), cultura, sport, tineret, culte și odihnă – 1,6 % (1 074,9 mil. lei), apărarea națională –

1,3 % (879,8 mil. lei), gospodăria de locuințe și gospodăria serviciilor comunale – 1,0 % (670,1 mil. lei) și protecția mediului – 0,5 % (345,0 mil. lei).

Din cheltuielile bugetului de stat realizate în anul 2022, circa 44,5 % sau în sumă de 30 516,7 mil. lei reprezintă cheltuielile pentru programe și servicii finanțate de la bugetul de stat, iar 55,5 % sau 38 056,8 mil. lei, reprezintă transferurile către alte bugete și anume:

- transferurile către bugetele locale în suma de 17 167,6 mil. lei, executate la nivel de 96,1 % din prevederile anuale precizate;
- transferurile către bugetul asigurărilor sociale de stat în sumă de 14 794,0 mil. lei, care au fost executate la nivel de 96,7 % din prevederile bugetare precizate;
- transferurile către fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală în sumă de 6 095,2 mil. lei, executate integral.

Cheltuielile de personal aprobate inițial în suma de 9 127,3 mil. lei, pe parcursul anului au fost majorate până la 9 307,8 mil. lei și executate în sumă de 9 023,3 mil. lei sau la nivel de 96,9 % din prevederi, fiind în creștere cu 1 219,5 mil. lei sau cu 15,6 % comparativ cu anul 2021.

Bugetul de stat pe anul 2022 inițial a fost aprobat cu un sold bugetar (deficit) în sumă de 15 136,0 mil. lei, sau 5,9 % din PIB. Din această sumă, 10 605,8 mil. lei a revenit deficitului pe componenta de baza sau 70,0 %, iar componentei proiectelor finanțate din surse externe 4 530,2 mil. lei sau 30,0 la sută.

Urmare finanțării măsurilor economice și sociale anti-criză, modificările operate pe parcursul anului la partea de venituri și cheltuieli a bugetului de stat s-au soldat cu reducerea deficitului aprobat inițial a bugetului de stat cu 541,0 mil. lei. În sumă nominală soldul bugetar (deficit) a constituit 14 595,0 mil. lei, dintre care 10 457,6 mil. lei – deficit pe componenta de baza și 4 137,4 mil. lei – pe proiecte finanțate din surse externe. Ca pondere în PIB, deficitul de casa a bugetului de stat a fost precizat la 5,2 la sută.

Execuția bugetului de stat la situația din 31 decembrie 2022 s-a încheiat cu un sold bugetar (deficit) în suma de 9 325,5 mil. lei. Comparativ cu anul 2021 soldul bugetar s-a majorat de 2 ori, iar în valori absolute cu 4 592,4 mil. lei.

Raportul de audit financiar al Curții de Conturi asupra Raportului Guvernului privind executarea bugetului de stat pe anul 2022 relevă un șir de curențe și abateri care au influențat nivelul de execuție bugetară. De asemenea, în acest Raport sunt evidențiate și aspectele – cheie care necesită o atenție sporită pentru a fi îmbunătățite și dezvoltate în vederea asigurării alocării eficiente și eficace a resurselor financiare publice, menținerii gestiunii eficiente privind utilizarea și raportarea fondurilor publice în toate domeniile și sectoarele administrației publice.

Ca urmare a examinării, Comisia economie, buget și finanțe propune aprobarea proiectului de hotărâre pentru aprobarea Raportului privind executarea bugetului de stat pe anul 2022 la partea de venituri **în sumă de 59248,0 mil. lei**, la partea de cheltuieli – **în sumă de 68573,5 mil. lei**, cu depășirea cheltuielilor asupra veniturilor (deficit) **în sumă de 9325,5 mil. lei**.

Radu MARIAN
Președintele Comisiei

H O T Ă R Ă R E

pentru aprobarea Raportului privind executarea bugetului de stat pentru anul 2022

În temeiul art. 47 alin. (1) lit. i) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014,

Parlamentul adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. – Se aprobă Raportul privind executarea bugetului de stat pentru anul 2022, la venituri în sumă de 59247978,9 mii de lei și la cheltuieli în sumă de 68573472,0 mii de lei, cu un deficit în sumă de 9325493,1 mii de lei.

Art. 2. – Ministerul Finanțelor va asigura publicarea integrală a Raportului privind executarea bugetului de stat pentru anul 2022 în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

об утверждении Отчета об исполнении государственного бюджета за 2022 год

На основании пункта i) части (1) статьи 47 Закона о публичных финансах и бюджетно-налоговой ответственности № 181/2014

Парламент принимает настоящее постановление.

Ст. 1. – Утвердить Отчет об исполнении государственного бюджета за 2022 год по доходам в сумме 59247978,9 тысячи леев и расходам в сумме 68573472,0 тысячи леев, с дефицитом в сумме 9325493,1 тысячи леев.

Ст. 2. – Министерству финансов обеспечить опубликование в полном объеме Отчета об исполнении государственного бюджета за 2022 год в Официальном мониторе Республики Молдова.

ПРЕДСЕДАТЕЛЬ ПАРЛАМЕНТА